

In een kleine werkplaats op het industrieterrein Beverkooog aan de rand van Alkmaar is een 25-jarige meubelmaker bezig met zijn werk. En tegelijkertijd met zijn passie. „Die zijn in de loop van de tijd wat met elkaar verstrengeld”, geeft Jan Gunneweg zelf grif toe. De vakman heeft naast een hybride („afstudeerproject”, grijnst de maker) ook een volbloed racefiets van hout gemaakt.

tekst: Harry Ruiterskamp
foto: Ernest Selinger

„Ik ben gek op hout”, stelt de Alkmaarder. „Van jongs af aan wou ik meubelmaker worden. Hout is een levend materiaal. Geen plank is hetzelfde en alles wat je maakt is dus een uniek stuk.” Tijdens de opleiding aan het Hout- en Meubileringcollege mocht hij zelf een onderwerp voor zijn afstudeerproject zoeken. De voormalig gewestelijk schaatser besloot een ‘anders dan andere’ opdracht te doen en zijn passie, sport, te integreren. „Houten schaatsen zijn geen nieuwigheid, iedereen leert op ‘houtjes’ schaatsen,” weet de voormalige schaatsleraar. „Een fiets, dat was een uitdaging. En dan het liefst een die qua eigenschappen niet aan een stalen of aluminium variant zou onderdoen. Ik kon mijn kennis van houtsoorten in dat project goed

kwijt en kwam tot een fiets, met massieve buizen, van 12 kilo, inclusief spatborden, bagagedrager en verlichting. Een gewicht dat vergelijkbaar is met modellen in de rijwielhandel.” Een logische vervolgstap voor de ondertussen met schaatsen gestopte Gunneweg was een houten racefiets. „Maar dan wel een frame dat zich kan meten met de top”, legde hij de lat gelijk hoog. „Ik ben bij een gespecialiseerde houthandel op zoek gegaan naar de meest geschikte houtsoort om een frame van te bouwen. Simpelweg heb ik het daarna uit een vier centimeter dikke plaat (à 17 lagen berkenhout) een framehelft gefreesd en daarna nog een gespiegeld framedeel gemaakt.” Op die manier kon hij ervoor zorgen dat zijn raceframe over holle buizen beschikte. „Daarna heb ik beide framehelften samengevoegd en ter bescherming omwikkeld met een aantal lagen epoxyhars.” Moeilijke delen van het frame waren de voor en achterspan en het balhoofd en de bracketpot. „Het probleem met de vorken heb ik op kunnen lossen door er exemplaren van carbon in te zetten. Op dit moment weet ik niet hoe ik een even sterke variant van hout zou kunnen bouwen,” bekend de

bouwer zijn greep in de bestaande materialen. „De balhoofdcups heb ik er met industriële lijm in vast gezet, net als de bracketpot. De andere standaardonderdelen, zoals de bevestiging van de voorderrailleur, bidonhouders en kabelnokjes heb wel in het hout kunnen bevestigen.” Afgemonteerd met een Campagnolo Chorus 9 speed groep brengt de ‘Jan Gunneweg’ een kleine 9 kilo op de schaal. „Een gelijkwaardig gewicht van een aluminiumfiets.”

Geen krasje

Ook de rij-eigenschappen van de houten fiets zijn gelijkwaardig. „Ik heb er in 2006 een aantal koersen op gereden. Bij de amateurs-A kon ik goed meekomen. En bij valpartijen, waarbij de mooiste fietsen in tweeën braken, had mijn fietsje niet eens een krasje,” lacht hij. „Dat is het voordeel van een veelzijdige materiaal soort als hout.” En dat het frame stijf is, is duidelijk. Nog niet semi-wetenschappelijk getest, maar de ouderwetse testen doorstaat het frame met glans. Met de superoversized buizen oogt de Gunneweg als een Cannondale van rond de eeuwwisseling. „Dit houten frame is stijver dan een carbon frame en

comfortabeler dan een aluminium”, beweert Gunneweg. Als het enthousiasme van de fietstocht is weggeëbd, komt de ouderwetse Nederlandse mentaliteit om de hoek kijken: ‘Wà kost dá?’ Over de prijs is de Alkmaarder duidelijk. Voor mag je je eigenaar noemen van een op maat gemaakte fiets, afgemonteerd met een groep naar keuze. „Het is inderdaad een hoge prijs, maar er zitten dan ook 160 manuren in het frame. En de afwerking van het frame kan zich meten met de bekendste merken. Bovendien heb je dan iets echt unieks”, meent hij. Dat de markt voor zijn fietsen niet groot is, beseft hij zich terdege. „Het is echt een product geworden voor mensen met geld”, beseft hij zich terdege. Daarom richt Gunneweg zijn pijlen ook op andere ‘gebruiksvoorwerpen’. Zo staat er een houten rolstoel (op maat en naar wens gemaakt!) in zijn werkplaats te pronken en is hij bezig met het maken van ergonomische houten zonnebrillen. Samen met All Stoff heeft hij onlangs meegewerkt aan het MTV-programma ‘Pimp my Ride’. Daarvoor fabriceerde Gunneweg een kersenhouten interieur. Momenteel staat er een auto met houten carrosserie ter restauratie in de werkplaats. „Ik wil met deze exclusieve producten mijn brood gaan verdienen. Er is een markt voor deze producten, maar die moet alleen nog aangeboord worden”, besluit hij.

De houten fiets van Jan Gunneweg

